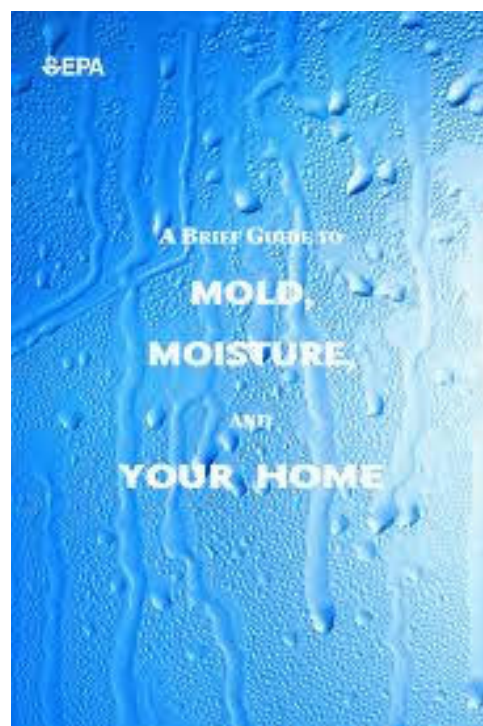

!!! เชื้อราเต็มบ้านหลังน้ำลด ... จะกำจัดอย่างไร

6 ขั้นตอนง่ายๆ ทำลายเชื้อรา

ดัดแปลงจากคู่มือ

"A Brief Guide to Mold, Moisture and Your Home"

1. สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย

โดยเฉพาะคนที่มีความไวต่อสปอร์เชื้อรา ควรสวมหน้ากากป้องกัน หรือ เครื่องช่วยหายใจ ที่ได้รับการจัดอันดับ (N - 95 หรือสูงกว่า) หน้ากากป้องกันบางชนิดอาจมีวาล์วเพื่อให้ง่ายต่อการหายใจ ควรสวมถุงมือ รองเท้าบู๊ทยาง และสวมใส่แว่นป้องกันตา เพื่อป้องกันการสัมผัสทางผิวหนัง โดยตรง ในระหว่างการทำความสะอาด

2. แยกพื้นที่ทำงานและระบายอากาศ

โคโรนาของเชื้อราในระหว่างการทำความสะอาดสามารถปล่อยสปอร์จำนวนมากไปในอากาศได้ ควรเปิดประตู หน้าต่าง ม่าน ให้อากาศถ่ายเทในห้อง ให้มีแดดส่องถึง และไม่ควรใช้ระบบระบายอากาศภายในบ้าน หรือเปิดแอร์ และพัดลมในระหว่างการทำความสะอาดป้องกันการฟุ้งกระจายของเชื้อรา

3.

เปลี่ยนเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ต่างๆที่พบเชื้อรา

โดยเฉพาะเฟอร์นิเจอร์ที่ทำมาจากวัสดุที่มีลักษณะเป็นรูพรุน ซึ่งไม่สามารถขาระล้างและทำให้แห้งได้ รวมทั้งที่ปูพรม เบาะผ้าและที่นอน พูกวอลเปเปอร์ ฝ้าผนัง แผ่นยิปซัม ผลิตภัณฑ์ ไม้แผ่นฝ้า ไม้เนื้ออ่อน ผลิตภัณฑ์กระดาษหนังสือและเครื่องเรือนที่เป็นวัสดุ ที่มีลักษณะเป็น รูพรุน

เพื่อลดการแพร่กระจายของสปอร์ราและทำลายแหล่งเพาะเชื้อรา อุปกรณ์ต่างๆ ควรทิ้งใส่ในถุงพลาสติกและมัดอย่างดี กันแพร่กระจายของเชื้อราสู่อากาศ ทั้งนี้โดยให้พิจารณาว่าสิ่งของใดก็ตามและอุปกรณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องที่ไม่สามารถกำจัดเชื้อราได้หมด หลังจากทำความสะอาดฆ่าเชื้อและไม่สามารถทำให้แห้งได้ ไม่ควรเก็บไว้ อย่าเสียดาย ให้ทิ้งไปให้หมด

4. ทำความสะอาดและการทำลายเชื้อรา

ทำความสะอาดโดยการขัดล้างให้เร็วที่สุด ภายใน 24 ถึง 48 ชั่วโมงหลังน้ำท่วมลดลง พวกวัสดุที่ไม่มีลักษณะเป็นรูพรุนรวมทั้ง อุปกรณ์ต่างๆบางประเภทที่สามารถทำความสะอาดได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ไม่ต้องทิ้ง เช่นพลาสติก คอนกรีต กระจก กระเบื้องเซรามิก โลหะ และไม้เนื้อแข็ง (เชื้อราไม่สามารถเจาะไม้เนื้อแข็งได้) อย่าลืมเปิดประตูและหน้าต่างเพื่อระบายอากาศตามวิธีที่กล่าวมาแล้วข้อ 2 และสวมถุงมือยางทุกครั้ง ถ้ามีพื้นที่ด้านนอก ให้ขยับอุปกรณ์ต่างๆออกมา **ฟุ้งอากาศที่โปร่งโล่ง กลางแจ้ง หรือที่มีแดดส่องถึง** ประมาณ 2 – 3 วันก็ยิ่งดี

***ส่วนการทำลายเชื้อรา

เริ่มแรกควรล้างด้วยน้ำและสบู่หรือผงซักฟอกเพื่อขจัดสิ่งสกปรกออกก่อน แล้วตามด้วยการขัดล้างด้วยน้ำยาโซเดียม ไฮโปคลอไรต์ 0.5 เปอร์เซ็นต์ (NaOCl) หรือใช้ผลิตภัณฑ์น้ำยาซักผ้าขาว ที่มีส่วนผสมของ โซเดียมไฮโปคลอไรต์ ที่มีชื่อทางการค้าว่า **“ไฮเตอร์”** นำน้ำยาซักผ้าขาวชนิดนี้ ผสมกับน้ำ โดยมีอัตราส่วน 3-5 ต่อ 1 เพื่อฆ่าเชื้อราได้ (น้ำยาซักผ้าขาว ชนิดนี้มีส่วนผสมของสารละลาย คลอโรกซ์ โดยทั่วไปจะเรียกว่า **คลอรีนน้ำ** มีสมบัติในการฟอกจางสี กัดกร่อนอย่างรุนแรง และทำลายจุลินทรีย์ได้ดี นิยมนำไปใช้ในอุตสาหกรรม เพื่อทำความสะอาด ดังนั้นเวลาใช้ต้องเงี้ยวก่อน) หรือ หาซื้อผลิตภัณฑ์ทางการค้าอื่นๆที่มีสารโซเดียมไฮโปคลอไรต์ผสมอยู่ เราสามารถดูข้างฉลากว่ามีสารเคมีที่สามารถฆ่าเชื้อราได้ สามารถหาซื้อได้ตามท้องตลาด และ ซุปเปอร์มาเกตทั่วไป

@ ถ้าเป็นการการขัดผนังปูนหรือพื้นผิวที่หยาบควรขัดด้วยแปรงชนิดแข็ง

ถ้าไม่สามารถหาซื้อได้ให้ อาจผสมน้ำยาใช้เองโดยใช้ผงฟอกขาวที่มีใช้อยู่ตามบ้าน และตามท้องตลาดผสมกับน้ำ โดยมีอัตราส่วน 1 ต่อ 1 เช่นใช้ ปริมาณ 1 ถ้วยตวงของผงฟอกขาวผสมกับน้ำ 1 แกลลอน (ประมาณ 3.8 ลิตร)

@หากพบเชื้อราขึ้นเป็นจุด ๆ ดวงๆ บน วอลเปเปอร์ และ ผนัง อาจใช้ เช็ดแอลกอฮอล์ล้างแผล 70 เปอร์เซ็นต์ ผสม กับ กรดซาลิไซลิก โดยมีอัตราส่วน 5 ต่อ 1 หรือหากพบว่ามีเชื้อราเป็นจำนวนมาก เกินกว่าจะกำจัดไหว ก็ควรเปลี่ยนวอลเปเปอร์และผนังเสียใหม่ดีกว่า

@หากพบเชื้อราขึ้นบน หนังสือ และ เครื่องเรือนประเภทไม้ อย่าใช้ผ้าชุบน้ำ เช็ด เพราะ น้ำทำให้เกิดการสะสมความชื้นอีก

และทำให้เกิดเชื้อรามากขึ้น ในการทำความสะอาดผลิตเครื่องเรือนประเภทไม้

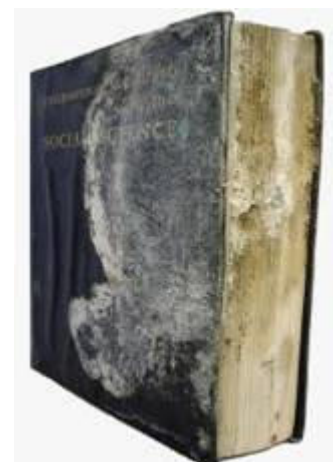
อาจใช้ผ้าชุบ แอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ หรือ

ฟอร์มาลินเจือจางเช็ด และแล้วปล่อยให้แห้งเอง

หากมีเชื้อราขึ้นมากเกินการกำจัด

ก็ควรเปลี่ยนไม้ดีกว่าและทิ้งไปเลย

ถึงแม้ว่าได้ทาแล็กเกอร์เคลือบผิวก็ตาม

**@หากพบเชื้อราขึ้นบนเครื่องเรือนและอุปกรณ์ประเภท
เครื่องหนังให้ใช้น้ำส้มสายชู**

เช็ดถู หลาย ๆ ครั้ง เนื่องจากน้ำส้มสายชู
มีสภาพเป็นกรดสามารถทำลายเชื้อราได้
หลังจากแห้งแล้วเราสามารถเช็ดทำความสะอาด
โดยวิธีอื่นๆเพิ่ม เช่น ใช้น้ำยาทำความสะอาดอีกครั้ง
บางกรณีอาจใช้ครีมเช็ดรองเท้ามาเช็ดถูปิดท้าย

**@หากพบเชื้อราขึ้นบนเครื่องเรือนและอุปกรณ์ประเภท
ที่ทำจาก ผ้า เช่น เสื้อผ้า ปอกหมอน ม่าน
และเครื่องนอนต่างๆ ให้ต้มน้ำร้อนเดือดฆ่าเชื้อรา**

ทั้งนี้สามารถใช้วิธีอื่นๆร่วมด้วย เช่น
ใช้น้ำยาซักผ้าขาว ที่มีส่วนผสมของ
โซเดียมไฮโปคลอไรด์แช่ไว้ก่อน หากมีเชื้อราขึ้นมา
มากเกินไปก็ควรเปลี่ยนและทิ้งไปเลย

**@นอกจากนี้หากพบเชื้อราฝังตัวอย่างแน่นหนาตาม
เครื่องเรือนประเภทไม้ ผนัง วอลเปเปอร์ ที่ไม่สามารถ
กำจัดออกได้ โดยการขัดล้าง ทำความสะอาด
โดยเฉพาะการฝังซ่อนตัวภายในชั้นวัสดุแทรกภายใน
ซึ่งไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้**

แนะนำให้เปลี่ยนใหม่ ไม่ควรทำสีกลบทับเพราะ
ไม่สามารถทำลาย สปอร์ ที่เหลือได้

และอาจเป็นแหล่งสะสมของเชื้อราขึ้นได้ภายหลัง

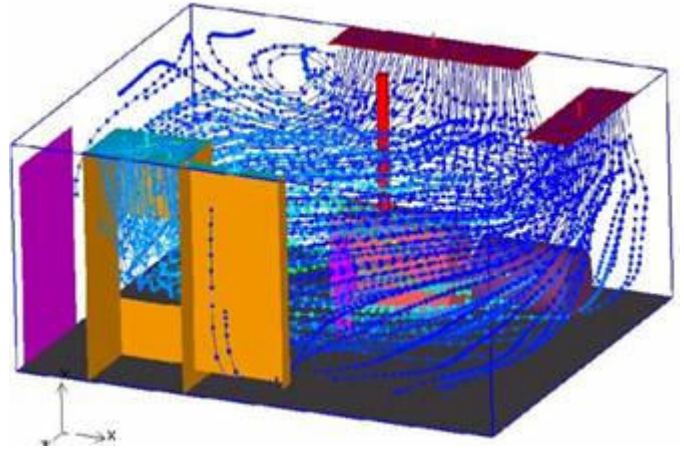

ข้อควรระวัง

ควรศึกษาคู่มือการใช้ยาฆ่าเชื้อราที่ผสมในผลิตภัณฑ์บางยี่ห้อโดยให้ปฏิบัติตามป้ายและคำ
เตือนในการใช้อย่างระมัดระวัง

5. การทำให้แห้ง

หลังจากทำความสะอาดและฆ่าเชื้อราในบ้านแล้ว ให้ใช้พัดลมเป่าในบ้านและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ยิ่งไปกว่านั้นควรเปิดหน้าต่าง เปิดประตู เพื่อดึงสปอร์ราที่อยู่ในอากาศในบ้าน ออกไป นอกตัวบ้านหรืออาคารให้มากที่สุด

โดยใช้เวลาพัดลมประมาณ 1 ชั่วโมง หรือ มั่นใจว่า บ้าน และอุปกรณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องแห้งสนิทแล้ว หากบ้านไหนมีเครื่องลดความชื้น ก็อาจใช้ร่วมด้วย บางกรณีอาจเลือกการทำให้แห้งของอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีขนาดเล็ก สามารถใช้ เครื่องเป่าผมไฟฟ้าซึ่งเป็นความร้อนแห้ง ช่วยทำให้แห้งไวขึ้น

6. ตรวจสอบให้แน่ใจอีกครั้ง

ภายหลังจากทำความสะอาดแล้วผ่านไป 2 ถึง 3 วัน แล้วให้ มองหาสิ่งเกิดการเจริญเติบโต ของ เชื้อรา ซึ่งเชื้อราอาจถูกพบและเจริญเติบโตซ้ำได้ ถ้าวัสดุ เครื่องเรือน ดังกล่าวยังไม่แห้ง ดีพอ ซึ่งมีความชื้นอยู่ ถ้ายังพบเชื้อราอีกให้ ทำความสะอาด ซ้ำโดยวิธีที่กล่าวด้านบน ข้อ 1-ข้อ 5

โดยเฉพาะบ้านที่ใช้เครื่องปรับอากาศ อาจมีความบกพร่องของเครื่องปรับอากาศ ในการดึง ความชื้นออกจากอากาศภายในห้องได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควรอาจเป็นสาเหตุหนึ่งในการกลับมาของ เชื้อราดังกล่าว ควรเรียกช่างแอร์ทำการแก้ไขโดยด่วน กรณีการตรวจ สอบปัจจัยต่างๆโดย ละเอียด ถ้ายังพบเชื้อราอีกอาจจะต้องตรวจ สอบระบบการระบายอากาศ ระบบแอร์ทั้งหมด ระดับความชื้นภายในอาคารด้วย ระดับอุณหภูมิ และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจต้องมีการนำเครื่องมือเฉพาะทางมาตรวจสอบเชื้อรา

หมายเหตุ การเก็บตัวอย่างเชื้อรามาดตรวจสอบด้วยละเอียดเพื่อกรณีระบุว่าเชื้อราดังกล่าวเป็นตัวทำให้เกิดภูมิแพ้ เช่น เชื้อรา แอสเปอร์จิลลัส ฟุมิกาดัส (*Aspergillus fumigatus*) เป็นสาเหตุหนึ่งของโรกระบบทางเดินหายใจ สามารถส่งบริการทั้งต่างประเทศ และภายใน ประเทศ ซึ่งในประเทศไทยการระบุชนิดของเชื้อราและการตรวจเชื้อราทางห้องปฏิบัติการ โดยดูรูปลักษณะสีฐานวิทยาและใช้เทคนิคเชิงโมเลกุลมาช่วยจำแนก สามารถติดต่อ ผู้เชี่ยวชาญด้านราวิทยาโดยตรง เช่น การบริการการจำแนกเชื้อรา ในมหาวิทยาลัยรัฐบางแห่ง สถาบันวิจัยของภาครัฐบางแห่ง หน่วยงานในกำกับของกระทรวงของภาครัฐบางแห่ง

เอกสารและข้อมูลอ้างอิง

@ ห้องปฏิบัติการราวิทยา หน่วยวิจัยการเทคโนโลยีทรัพยากรชีวภาพ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

<http://www.biotec.or.th/mycology/>

ของ <http://www.epa.gov/mold/moldguide.html>